

હર હર શકુર

ૐ

જય જય શકુર

શ્રી-વેદવ્યાસાય નમઃ

શ્રીમદ્-આધ-શકુર-ભગવત્પાદ-પરમ્પરાગત-મૂલામ્નાય-
સર્વજ્ઞ-પીઠમ્
શ્રી-કાઞ્ચી-કામકોટિ-પીઠમ્
જગદ્ગુરુ-શ્રી-શકુરાચાર્ય-સ્વામિ-શ્રીમઠ-સંસ્થાનમ્

ભીષ્મ-તર્પણમ્

૫૧૨૬ વિશ્વાવસુઃ મકરઃ ૧૩ માઘ-શુક્લ-અષ્ટમી

26.01.2026

Shri Bhishma Pitamaha whose very nature was dharma undertook a vow of Brahmacharya and lived as a Brahmachari throughout his life. Hence, he did not have any descendants. He had the boon of icchamrtyu (choosing when he could leave his body). So he waited until Uttarayanam and shed his mortal on Shukla Ashtami in Magha masa. Therefore, all of us should offer Tarpanam and Arghyadanam for the sake of Bhishma on Magha masa Shukla Ashtami. Laugakshi Smrti says that those who offer this Bhishma Tarpanam gets as much punya as feeding a thousand brahmanas.

અષ્ટમી-દિવસે ચૈવ ભીષ્મ-તર્પણમાયરેત્
દધાત્ પ્રદધાદ્ ભીષ્માય તર્પણં પ્રતિવત્સરમ્॥

તેન તર્પણ-માત્રેણ સહસ્ર-દ્વિજ-ભોજનો
યત્ ફલં કથિતં સદ્વિસ્તદવાપ્નોત્યસંશયઃ॥

શુક્લાષ્ટમ્યાં તુ માઘસ્ય દધાદ્ ભીષ્માય યો જલમ્
સંવત્સર-કૃતં પાપં તત્-ક્ષણાદેવ નશ્યતિ॥

વેદ-ધર્મ-શાસ્ત્ર-પરિપાલન-સભા

☎ 9884655618

☎ 8072613857

✉ vdspsabha@gmail.com

🌐 vdspsabha.org

બ્રાહ્મણાધાશ્ચ યે વર્ણાઃ દધુર્ભીષ્માય નો જલમ્
સંવત્સર-કૃતં તેષાં પુણ્યં નશ્યતિ સત્તમા॥

Padma Puranam also warns that those who do not offer this Tarpana to Bhishma on Bhishmashtami, lose the punya accumulated during the entire year. Hence we should all offer Tarpanam and Arghyadanam for the sake of Pitamaha Bhishma and strive to become those who perform their duties well.

After completion of the anushtanas of nityakarmas such as morning Snanam, Sandhyavandanam everyone should do Tarpanam and Arghyadanam for Bhishma.

આયમનમ્ શુક્લામ્બરધરં + શાન્તયો પ્રાણાયામઃ।

મમોપાત્ત-સમસ્ત-દુરિત-ક્ષય-દ્વારા શ્રી-પરમેશ્વરપ્રીત્યર્થં શુભે શોભને મુહૂર્તે અધ
બ્રહ્મણઃ દ્વિતીય-પરાર્ધે શ્વેતવરાહ-કલ્પે વૈવસ્વત-મન્વન્તરે અષ્ટાવિંશતિતમે
કલિ-યુગે પ્રથમે પાદે જમ્બૂ-દ્વીપે ભારત-વર્ષે ભરતખાણડે મેરોઃ દક્ષિણે પાર્શ્વે
અસ્મિન્ વર્તમાને વ્યાવહારિકાણાં પ્રભવાદીનાં ષષ્ટ્યાઃ સંવત્સરાણાં મધ્યે
વિશ્વાવસુ-નામ-સંવત્સરે ઉત્તરાયણે હેમન્ત-ઋતૌ મકર-માઘ-માસે શુક્લ-પક્ષે
અષ્ટમ્યાં શુભતિથૌ ઇન્દુવાસરયુક્તાયામ્ અશ્વિની-નક્ષત્ર (૧૨:૩૧)યુક્તાયાં
સાધ્ય-યોગ (૦૮:૦૮; શુભ-યોગ)યુક્તાયાં ભદ્રા-કરણ (૧૦:૧૭; બવ-કરણ)-
યુક્તાયામ્ એવં-ગુણ-વિશેષણ-વિશિષ્ટાયામ્ અસ્યામ્ અષ્ટમ્યાં
શુભ-તિથૌ શ્રી-પરમેશ્વર-પ્રીત્યર્થં ભીષ્માષ્ટમી-પુણ્ય-કાલે ભીષ્મ-તર્પણં ભીષ્મ-
અર્ધ્ય-પ્રદાનં ચ કરિષ્યે।

જીવત્-પિતાઽપિ કુર્વીત તર્પણં યમ-ભીષ્મયોઃ

(Those whose father is living must also offer Tarpanam for Yama and Bhishma)

According to this vachana, those whose father is alive should also offer Tarpanam to Bhishma. Those who do not have a father should wear the Yajnopavitam on the left and offer tarpanam via the Pitr Tirtha with water mixed with tila (sesame). Those whose father is alive should offer Tarpanam with just as in Pitr Tarpanam in Brahmajajna (with Yajnopavitam upto the

વેદ-ધર્મ-શાસ્ત્ર-પરિપાલન-સભા

☎ 9884655618

☎ 8072613857

✉ vdspsabha@gmail.com

🌐 vdspsabha.org

left wrist and with only water) with Pitr Tirtha.

ઉદક-દાન-મન્ત્ર:— (પ્રાચીનાવીતી)

વૈયાઘ્રપાદ-ગોત્રાય સાઙ્ગત્ય-પ્રવરાય ચા
ગઙ્ગા-પુત્રાય ભીષ્માય પ્રદાસ્યેઽહં તિલોદકમ્
અપુત્રાય દદામ્યેતત્ સલિલં ભીષ્મ-વર્માણે॥

ભીષ્મં તર્પયામિ ભીષ્મં તર્પયામિ ભીષ્મં તર્પયામિ

With the following Shlokas, everyone should offer Arghyadanam with water three times similar to how Arghyadanam is done in Sandhyavandanam.

(ઉપવીતી)

સત્ય-વ્રતાય શુચયે ગાઙ્ગેયાય મહાત્મને
અર્ધ્યં દદામિ ભીષ્માય સોમ-વંશોદ્ભવાય ચા
ભીષ્માય નમઃ ઇદમર્ધ્યમ્ ભીષ્માય નમઃ ઇદમર્ધ્યમ્ ભીષ્માય નમઃ ઇદમર્ધ્યમ્

વસૂનામવતારાય શન્તનોરાત્મજાય ચા
અર્ધ્યં દદામિ ભીષ્માય આ-જન્મ-બ્રહ્મચારિણે॥
ભીષ્માય નમઃ ઇદમર્ધ્યમ્ ભીષ્માય નમઃ ઇદમર્ધ્યમ્ ભીષ્માય નમઃ ઇદમર્ધ્યમ્

પ્રાર્થના

ભીષ્મઃ શાન્તનવો વીરઃ સત્ય-વાદી જિતેન્દ્રિયઃ।
આભિરદ્ધિરવાપ્નોતુ પુત્ર-પૌત્રોચિતાઃ ક્રિયાઃ॥

With this shloka, offer Prarthana to Bhishma.

કાયેન વાચા મનસેન્દ્રિયૈર્વા
બુદ્ધ્યાઽઽત્મના વા પ્રકૃતેઃ સ્વભાવાત્
કરોમિ યદત્ સકલં પરસ્મૈ
નારાયણાયેતિ સમર્પયામિ॥

અનેન મયા કૃતેન ભીષ્માષ્ટમી-પુણ્ય-કાલે ભીષ્મ-તર્પણેન ભીષ્મ-અર્ધ્ય-પ્રદાનેન ચ
પરમાત્મા સુપ્રીતઃ સુપ્રસન્નો વરદો ભવતુ॥

વેદ-ધર્મ-શાસ્ત્ર-પરિપાલન-સભા

☎ 9884655618

☎ 8072613857

✉ vdspsabha@gmail.com

🌐 vdspsabha.org